

Inget nordiskt studentmöte i Finland.

Det nordiska studentmötet i Finland, till vilket Finlands svenska studentkårerförbund utfärdade inbjudan i Köpenhamn 1935, kommer icke till stånd. Förbundets underhandlingar med Finlands finska studentkårerförbund har nämligen strandat.

Det svenska förbundet hade föreslagit vissa villkor för samarbete och det var om dessa det nu visat sig omöjligt att nå enighet. De svenska studenterna ha nu meddelat det finska förbundet att förslaget förfallit. Samtidigt meddelar Finlands svenska studentkårerförbund att det ej genom att i Finland arrangera ett studentmöte, i vilket landets finskspråkiga studenter synbarligen ej skulle delta, velat försvåra dessas nordiska orientering, varför förbundet underrättat de övriga nordiska ländernas studentorganisationer att det avstått från sitt initiativ i denna fråga.

Flygkatastrof i Jämtlandsfjällen.

Ambulansplan krossades mot berg — 5 omkomna.

Senaste söndagen inträffade en svår olycka i Jämtland, då ambulansplanet kom i dimma, rände in i skogen och hamnade mot en bergvägg, varvid planet råkade i brand och samtliga fem ombordvarande, planets förare, mekanikern, läkaren, sjuksköterskan och patienten dödades.

Nationalinsamling planeras för anskaffande av nytt ambulansplan.

Spioneriprocessen i U. S. A. 18 anklagade, däribland 3 tjänstemän i tyska krigsministeriet.

Den största spionerirättegången i Förenta staternas historia öppnades på lördagen i förbundsdomstolen i Newyork inför domaren John Knox. Fyra anklagade komma att inställa sig, nämligen: Johanna Hoffman, som varit frisörska på tyska ångaren "Europa" och som anklagas för att ha tjänat som mellanhand vid utlämning av handlingar rörande Förenta staternas försvar; förutvarande sergeanten i amerikanska armén Rumrich, som deserterat och som beskylls för att ha stulit en kod tillhörande militärflyget; piloten Erich Glasen, som anklagas för stöld av hemliga dokument; samt Hermann Voss, som varit anställd vid flygfabriken Seversky och beskylls för att ha stulit planer till en ny jaktmaskinsmodell. 14 andra anklagade komma icke att vara närvarande vid rättegången emedan de befinna sig i utlandet. Bland dem märker man tre tjänstemän vid tyska krigsministeriet.

32 grader varmt i Förenta staterna.

En för årstiden onormal värmebölja råder för närvarande i Förenta staterna. Temperaturen där har sprungit upp till 30 grader Celsius, och från olika ställen i östern och mellersta västern inrapporteras temperaturer på 32 grader.

Voss över mörkaste Norrbotten.

De 30.000 finsktalande i svenska Norrbotten göra genom två av sina främsta talesmän, T. Lombola och A. Hire tala, i nedan återgivna intervju för NDA:s utsände medarbetare en vädjan till regeringen att behjätta den finsktalande befolkningens i Norrbotten önskemål.

"Vi ha synnerligen små prentioner", framhålla de, "vi vilja bara hålla oss i nivå med det svenskspråkiga kulturarbetet i de svensktalande bygderna".

Statsrådet Engberg är inne på rätt väg med sin frivilliga undervisning i finska språket i vissa skolor i Tornedalen, men vad hela det övriga finskspråkiga Norrbotten vidkommer är det upplysnings- och kulturarbetet bland den mognare ungdomen som framför allt behöver ett handtag. Ekonomiskt stöd åt en ökad föreläsnings- och amatörteaterverksamhet på finska språket, vilken visat sig samla och väcka, studiecirklar på finska språket med samma ämnen som dem som ges åt de svensktalande.

"Vi äro icke några sud ettyskar som vill hem": lockande röster ha nog förnummits, man har kommit med skisser över hur "Stor-Finland" skulle komma att te sig på kartan, men mötts av ett mycket svalt intresse. Men låt oss på vårt modersmål, vårt finska språk, få bygga upp vår kulturinsats, till gagn för Sverige och till gagn för det nordiska och i detta fall det svensk-finska samförståndet!

N. D. A.

Sillanpää's hälsning till Sverige i radio.

Sillanpää hälsade på tisdagskvällen det svenska folket i radio.

— Man har berett mig tillfälle att på detta tidsenliga sätt hälsa Sveriges folk, Lasse Lucidors, Carl Michael Bellmans, August Strindbergs, Gustaf Frödings, Verner von Heidenstams och Erik Axel Karlfeldts folk, sade hr Sillanpää. Jag har nämnt dessa namn därför, att de stå närmast det kall, som blivit mitt eget, och även därför att de betytt så mycket för mig personligen. Deras och många andra svenska författares verk ha redan tidigt gjort mig övertygad om att det svenska språkets s. k. särställning i vårt land för oss betecknar en ren terrängvinnning i kulturellt avseende. Det är icke svenskarnas och icke heller vårt fel, att våra språk icke höra till samma språkfamilj och att vår närmaste granne i väster — i denna stund ett av de ur kultursynpunkt högst stående folken på jorden — icke förstår en enda stavelse av vårt språk, lika litet som vi förstå deras.

— Vi äro ett märkvärdigt folk, som någonstans ifrån slungats hit ut på udden mellan Bottniska och Finska viken och vars släktskapsförhållanden på olika sidor av jordklotet lärda män ha rätt ut, medan åter andra lika lärda män kategoriskt kullkastat resultatet av deras möda. I vår historia ha vi dock haft en ojämförlig lycka, nästan bondtur som sven-

sken säger. Den började med att vi först blevo erövrade och omvända till den läran av Sverige, att erövraren och omvändaren icke kom österifrån. Vår östra gräns är sådan den är, men vi söka så gott vi kan hålla ett vaksamt öga på den. Det är för oss så mycket lättare, som vi icke behöva en enda soldat, ett enda gevär vid Sveriges gräns. Där finns det visst bara tullmän, och till den institutionen sluter det sig alltid en glimt av humor snarare än den förfärande tanken på krig.

Så var det åtminstone för oss finnar en stor lycka, att nyssnämnda östra granne tog oss för ett hundratal år. Under den tiden stärkte vi våra kulturella och sociala förskansningar österut. Då vår dåvarande härskare sedan märkte, vad som var i görningen, var det alltför sent. Det sista han gjorde var att sända till oss ett slags dymning av det förfall och den revolution, han själv hade manat fram. Då det gällde att slå ner detta, flöt det en massa finskt blod och även en viss mängd svenskt blod av ädlaste art. Det var det som kallats Finlands frihetskrig. Friheten är en nordisk idé, slöt hr Sillanpää, ett arv från släkten bortom århundraden, och Finlands folk har skäl att vara tacksamt mot Sveriges folk över det att denna idé redan tidigt fattat rot äver i medvetandet hos Finlands folk.

Estlands djupaste övertygelse.

Inga strategiska idéer kunna förändra de naturliga folkgränserna i Balticum.

Föregående tisdag höll utrikesminister Selter sitt stora politiska tal i Riksdagen, vilket är att betrakta som landets ställningstagande i det politiska kaos, som visserligen håller på att ljusna något, men det oaktat ser det mycket mörkt ut för småstaterna. Ministern började sitt tal med att klarlägga den allmänna ställningen. Trots att, som redan sagts, den politiska horisonten något har ljusnat föres dock två krig för närvarande. I dessa krig delta stater, vilkas sammanlagda folkmängd utgör 25% av hela mänskligheten. Kriget i Hispanien har räckt i över tre år. Nu i denna månad har man äntligen kommit så långt, att motsvarande stater tillbakakalla sina frivilliga. Om vi sålunda där se en vändning emot det goda kunna vi icke säga samma sak om situationen i Fjärran Östern. Av denna konflikt äro fem stormakter med sammanlagt c:a 1500 millioner innebyggare ytterst intresserade. Så länge man icke har kommit till något positivt beslut där, måste vi vara förberedda på oangenäma överraskningar.

Meningen var att åläggas lösningen av gräl och tvister stater emellan å Nationernas Förbund, när det grundades. Det effektivaste medlet, som NF kunde och kan angripa för att tygla en eventuellt anfallande part vore, som redan också har försökts, sanktioner. En punkt i NF:s stadgar, nämligen p. 16 äger särskilt stor betydelse för oss. Enligt denna punkt måste medlemmarna av NF lämna fritt genomtåg för ett eller flera rikens krigshärar ifall NF finner det för gott. Detta kan Estland icke lova. Vi skulle aldrig komma att lämna vårt bifall till att en främmande härsmakt marscherar genom landet. Därför kunna vi icke heller erkänna vilken form som helst av sanktioner, utan vi skulle, ifall det behövdes,

Hitler hemsänder 400-000 reservister.

På tisdagen hemförlovades något över 400,000 av de tyska reservisterna, som under "krigstiden" inkallats, Strax därefter kommer man att återlämna alla de rekvirerade person- och lastbilarna.

I oktober och fram till november påbörjas sedan i vanlig ordning inkallandet av de vanliga årgångarna rekryter för värnplikten.

Ny razzia.

Först nu efar man, att för några dagar sedan en process ägde rum mot tre generaler, sex överstar och tio kaptener i Fjärran österns armé i den mellan-sibiriska staden Sverdlovsk. Överdomaren Ulrich och generalstatsadvokat Vysjinski hade kommit dit, och domen löd för samtliga anklagades vidkommande på dödsstraff för sammansvärjning i armén mot centralregeringen i Moskva och särskilt mot krigskommissarie Vorosjilov.

På potatisplockning med rågöborna.

Ifrån strandbacken i Korkis har jag ofta blickat ut mot Rågöarna. Dessa två syskonöar ligga blott på 3 — 5 km avstånd ifrån fastlandet. Det förefaller emellertid, som om förbindelserna mellan Korkis och Rågöarna numera vore alldeles för svaga. Den unga idrottsrörelsen har här sin givna uppgift: sammanföra ungdomarna på de olika orterna och åstadkomma en starkare samhörighetskänsla. Nu förflytta vi oss emellertid tillbaka i tiden, till den då förbindelserna mellan korkisbor och rågöbor voro livligare än nu.

Ägaren till Kloostri (Paadis) herrgård ålade de ursprungligen fria rågöborna så småningom skatter och dagsverken utan hänsyn till kungliga frihetsbrev som tillförsäkrade rågöborna självständighet och oberoende. Sålunda begav det sig att rågöborna årligen 3 veckor före Mikaelidagen (gamla stilen) reste upp till Kloostri för att göra dagsverken vid herrgården. Under arbttiden togo

rågöborna in hos släktingar och bekanta i byn. De som icke lyckades inkvartera sig i byn fingo husera i herrgårdens slotttrum. Redan flera veckor i förväg gick man i väntan på tiden när "aibofolke" skulle komma. På den bestämda dagen gingo sedan många korkisbor till stranden för att mottaga gästerna. Det var sus och gamman i rågöbornas arbetslag. Ölståndkan och spelmannen följde de arbetande på potatisåkern. Vidare utmärkte sig rågöborna för sin djärvhet mot rättaren på gården. Var rättaren van att behandla de arbetande efter eget gottfinnande gick det icke lika lätt med rågöbon. Den senare gjorde visserligen sitt arbete med flit, men använde rättaren kraftuttryck fick han ständigt svar på tal. Utom direkta dagsverken lämnade rågöborna till ägaren av godset Kloostri årligen även får, fisk och ved i skatt.

Även till prästen i Risti — Kors voro rågöborna i fornda tiden skattpliktiga i form av

derna kring Östersjön. Vårt land, liksom germanernas eller slavernas, latinarnas eller turkarnas är till för oss, för att tjäna vår kultur — därigenom hela mänskligheten.

Ett litet land måste först och främst sörja för god sämja med sina grannar, med vilka det dagligen måste umgås. Vi ha alltid försökt vandra efter denna princip. Det har också burit frukt. Vi kunna med lugnt samvete titta våra grannar i ögonen. Ny rad härefter går ministern närmare in på varje stat i vår omgivning enskilt. Han betraktar närmare förhållandena mellan Estland, Finland, Lettland, SSSR, Litauen, England, Polen och slutligen Tyskland. Allt oförstånd — finner ministern — som någonsin rått mellan vårt och något av dessa länder har skaffats ur vägen, och vi kunna känna oss trygga omgivna av goda grannar.

Om förhållandet mellan övriga stater finner ministern ingenting, som är värt att framhållas.

Estinska pressen.

Ingenting positivt å kyrkodagen.

Beträffande den allmänna 5-e kyrkodagen, som hölls denna vecka, skriver "Päevaleht" bl. a. följande: "Nu när kyrkodagens medlemmar igen åtskiljts efter det stora mötet frågar man sig, vad positivt kyrkodagen gett. Tyvärr måste man själv besvara fråga och säga: Absolut ingenting särskilt, om man bortser det vanliga löpande arbetet." Dock skulle kyrkodagen bliva av historisk betydelse, där man väntade en genomgående reform i kyrkostadgarna.

Som bekant valdes förra året en kommission, bestående av 9 medlemmar, vilka hela året arbetade på planerna till nya kyrkostadgar. Därvid uppstod

Forts sid. 4.

dagsverken vid potatisplockningen. På sista kvällen vid dagsverkens slut gick det festligt till. Rågöfolket förplägades med riktigt prästgårdsöl som tillretts dagen till heder och två långbord dukades ute på gården. Huvudrätten utgjordes av potatisgröt med gryn i. Uppgifterna har jag från min mor, som då tjänade på prästgården hos pastor v. Mickwitz i Risti.

I och med Estlands självständighet bortföll även rågöbornas dagsverken till Kloostri och Korkis. Dagsverken till prästgården i Risti bortföll tidigare, från och med tiden, då Rågöarna kyrkligt anslöto sig till S:t Mikaelsförsamlingen i Tallinn. Ovananförda tilldragelser ligga inte så långt tillbaka i tiden. Ännu liksom minnas de äldre rågöfolkets munt- ra tal vid stranden. Nu önska vi så innerligt, att möten med er icke blott hör det förflutna till, utan att ni komma ständigt tillbaka, — icke mera för att fullgöra dagsverken, utan för att hälsa på och för att knyta fastare vänskapsband. Vi strandbyarnas svenska folk måste hålla tillsammans, ty vi behöva varandra, vi behöva våra gemensamma minnen, vår torva, vårt hav och vårt språk och fosterlandet behöver vår gärning. Alex. S—g.

Estlands djupaste...

själva bestämma i huru stor skala och i hurudana former dessa skulle tillämpas. Med nämnda förklaring uppträdde redan i september månad Sverige och Holland inför NF!

Djupast av allt gror dock i i oss alla tanken på att få leva i fred för andra och i fred med andra. Balticum har redan sen urminnes tider varit skådeplatsen för oräkneliga strider och sammandrabbningar. Vårt stackars land har alltid suttit emellan då stormakterna kämpat om herraväldet, då slaver och germaner från öst och väst drabbat samman. Därvid har kanske vi alltid varit de som fått lida mest. Med Joann den Förskräckliges skräckståg började det. Med Frihetskriget slutade det. Nu äntligen ha vi kommit så långt att vi kunna bestämma över oss själva. Våra gränser här i Balticum äro dragna så, som det sunda förnuftet och tanken bjöd oss att göra det. Inga strategiska idéer kunna ändra de naturliga folkgränserna i län-

✦ **Världen runt.** ✦

I Palestina råder fortfarande ett fullkomligt belägringstillstånd. Engelska truppförstärkningar äro på väg.

Striderna i Syd-Kina äro krigets häftigaste, och japanernas väg är kantad av lik.

Francoflyget bombarderade på tisdagsförmiddagen staden Denia, där 12 människor dödades och 20 sårades.

Times och flertalet andra engelska tidningar konfiskerades på onsdagsmorgonen vid ankomsten till Tyskland. Anledningen är förmodligen att de innehölla skildringar av det stora spionerimålet i Newyork.

Krigsdepartementet i Washington har beställt ammunition för ytterligare 9 miljoner dollar från privata firmor. Därmed ha ammunitionsbeställningarna under de senaste 6 veckorna stigit till över 19 miljoner dollar.

Benes har enligt meddelande från rektorn vid Chicagouniversitetet accepterat erbjudandet att bli föreläsare vid universitetet.

England har nu uppgett planen på att dela Palestina.

En svensk greve kommer att gifta sig med änkan efter Portugals exkonung Manuel.

Svenska Sockerfabriksaktiebolaget redovisar för sitt senaste verksamhetsår en nettovinst på 4,85 milj. kr.

Göring planerar en gigantisk ekonomisk åttaårsplan för hela Europa.

Estniska pressen...

emellertid en ny situation: Man hade lika många förslag till stadgar, som medlemmar i kyrkodagen! Gjorde då biskopen

Glöm ej

att Ni inbesparar 20% av arbetstiden om Ni använder

ORSA vedsåglad

Efterfråga dessa i närmaste järnaffär
Tillv: **A/B ORSA Sågbladsfabrik,**
Ensamförsäljare:

Birger Olssons Järnhandel, Orsa.
Tel. Namnanrop. Telegramadress: Järnbirger.

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna

Randiga och rutiga bomullstyger, Bomullsflanell, Crepe-Frottéer, Poplin, Silkesblustyg Zefyr. Bolstervar, Cover. - Coat. Jacquardbolster Kadettyg, Möbelyg.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.

A. Stahl.

E. Nyman.

Rütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes

Utlandet

1 år Ekr 2:—

1 år Ekr. 4:—

1/2 " " 1:—

1/2 " " 2:—

är namnet, som garanterar verklig kvalitet & plogar och plogdelar

FENIX

Föreningsgat. 7.

DRUVAN

Engelbrektsgat. 5

Gå till den av dessa restauranger som är Eder närmast då Ni vistas i

MALMÖ

Intima och hemtrevliga lokaler.
Omtyckta klubbbrum.

Direktion: Aktiebolaget Malmörestauranger.

Bästa drivkraft för fartyg

av alla slag är

Marin- J. M. June-
motorn Munkteill

A.-B. JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK

el 197, 8 7 — JÖNKÖPING — Telegr. Moto

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

rätt, då han tog bort reformförslaget från dagordningen?

Det allmänna intrycket av kyrkodagen blev, att det finns någonting, med vilket man inte är nöjd. Man väntar liksom på en brytningstid, men ingen vill "hålla i skaffet". Troligen är detta obekanta, som man liksom önskade, en större frihet för församlingarna.

Det allmänna tänkesättet har tydligt nog tillkännagivit, huru man önskade det. Vår småstat öskar och behöver icke många biskopar, men mycket vänta vi på att församlingarna finge tillbaka sina normala "rättigheter".

EMALJ

är i ropet

Kockums emaljkarl äro av extra motståndskraftig stark plåt — de tåla stötar och påfrestningar på ett helt annat sätt än emaljen av igår!

Se
KOCKUMS
nya hållbara kärl

Kockums moderna emaljkarl säljas i varje järn- och bosättningsaffär.